

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPART KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchényi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A valuta a — béke.

Debreczen, apr. 24.

(—) Ritka érdekes és új helyzete lesz az országgyűlésnek. Megszavazza a valuta rendezéséhez szükséges javaslatokat, és véget fog vetni a papirospénz kényszerítő forgalmának egyszer s mindenkorra. Az indemnitás meghosszabbítása bizonyosra vehető, és így erre a fontos javaslatra nyugodtan lehet várni az újra meginduló költségvetési viták esetleges torturái daczára is.

Mert, hogy a költségvetési tárgyalás további folyamán is kelletlen és fölösleges viták lesznek, az már abból a körülményből is világosnak tetszik, hogy az ellenzék még mindig nem hajlandó annak venni a budget megszavazás jogát, a mi tulajdonképen: a szabadság legelső garanciájának. Innen van, hogy évről-évre ismétlődik a komédia és az ellenzék, ha már nem akadályozhatja meg teljesen a budget megszavazását, legalább hátráltatja és minden érthető ok nélkül hozza abba a helyzetbe a kormányzatot, hogy a mult évi költségvetés keretében maradvá, valóságos kiskorusági intézkedéseket kénytelen tenni akkor, midőn a mult évi költségvetés keretében utólagos jóvágyás reményében eszközli tulkiadásait.

Pedig minő nagy konszolidációra van szükségünk; a valutarendezés óriási művelete mellett, midőn az a sok összevásárolni való arany annyira félénk helyen van, hogy a parlamenti életnek a legnyugodtabb tükröt kell mutatnia, hogy a bilalom megközelítse azt a kolosszális értékű vásárt, mely a papirpénz-uralom megdöntésére szükséges.

És itt áll elő az a fontos föltevés, hogy ha a két állam kormánya teljes nyugodtsággal megy bele a valuta rendezés nagyfontosságú műveletébe, akkor bizonyára az általános béke erős garanciájának is fönn kell forogni a külügyi kormányzat révén, mert állandó békére való kilátás nélkül egyáltalán még gondolni se lehetne erre a korszakot alkotó pénzügyi műveletre. Olyan pénzkirályok, mint a kiktől e művelet keresztülvitele függ, egy pillanatra se kockáztatnák millióikat, ha ilyen oldalról megnyugtatta nem lennének.

Nagy titkát árulja el tehát a külpolitikai helyzetnek a valutarendezés lehetőége és kétségtelenül demonstrálja,

hogy a középeurópai szövetségtől távol áll minden támadó politikai célzat, nem kívánván még ma se egyéb súlyát adni a szövetség erejének, mint a békefontartás fogadalmának betartását, mely a szerződés megkötése pillanatában is cgyedül lebegett a hármass szövetség vezető politikusai előtt.

Ez a nagy kettős értéke van hát a két állam nagy pénzügyi reformjának és Magyarország népe még nyugodtabban gondolhat most már a millenium-ünnepére, mert körülbelül biztosítékát láthatja annak, hogy szelid, békés korszak fog kedvezni az ezer esztendő világraszóló nagy ünnepének . . .

Belföld.

Valuta rendezése. Az aranykorszak Magyarországon és osztrák szomszédainknál nem fog oly rögtönösen bekövetkezni, mint a valuta rendezésről szóló hírek olvasásánál itt-ott hiszik. A két pénzügyminiszter és jegybank minden részletre nézve megegyeztek s a két parlament legközelebb megkapja az illető törvényjavaslatokat, kétségkívül el is fogadja, de a teljes megvalósításra hosszabb idő kell. A törvények érvénybe lépnek ugyan, az átmeneti időszak azonban, újabb hír szerint, három évig fog tartani; a két pénzügyminiszter abban egyezett meg, hogy az aranybeszerzést három évre osztják be s az érczfizetések 1896. január 1-én kezdőnek. Addig bőségesen lesz dolguk a kör-mözi és bécsi pénzügyverő intézetnek az új pénzek elkészítésével.

A tisztviselői fizetések szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásában hosszabb ideig szünetet volt kénytelen tartani a képviselőház pénzügyi bizottsága, egyfelől azért mert a pénzügyminisztert Bécsben a valuta-tárgyalások vették igénybe, másfelől mert a törvényjavaslatnak több irányban célbavett kiterjesztése újabb számításokat tett szükségessé. E számítások időközben elkészülvén, a pénzügyminiszter hazaérkezésével e hét folyamán újra fölveszi a pénzügyi bizottság az említett törvényjavaslat tárgyalásának fonalát.

Országgyűlés.

Ápril 25.

A képviselőház ma folytatta a belügyi tárca budgetjének részletes tárgyalását. A pponyi Albert gróf szintén a főispánok ellen beszélt, kik szerinte a közigazgatást csak rontják mert csupán pártpolitikai célokat szolgálnak vármegyéjükben. A főispánok fizetésére vonatkozó tételt tehát ép azért nem fogadja el.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök megjegyezte hogy a főispánok nem pártcélokat szolgálnak s a ki ezzel vádolja őket, csak egyéni véleményt fejez ki. A kik egyébként a főispánokkal nincsenek megelégedve, azokra

nézve megjegyzi, hogy a főispáni állás szervezését illetőleg lesz alkalma minden pártárvnyalatnak nyilatkozni a közigazgatási reform alkal-mával. A főispánok fizetésére a budgetben föl-vett összeget megtagadni nem lehet, mert tör-vényen alapul. A miniszterelnök nyilatkozatát a szabadelvűpart élénk helyesléssel fogadta.

Ugron Gábor szintén a főispánok ellen beszélt. Helfy Ignác hasonló értelemben szó-lalt föl.

Pulszky Agost előadó az összes ellen-zéki felszólalásokra reflektált és éles logikával szedte ezeket szét.

A főispáni tétel elfogadása után vita tá-madt a színművészeti kiadásokról. Pázmándy Dénes sokalta az operaházra költött 375,000 frtot, az intendánsi rendszerről a bérleti ren-dszerre való áttérést sürgette s a vidéki szinéz-szet számára állami segílyt kért. Madarász József a vidéki szinészet támogatását sürgette Fenyvessy Ferenc az operaházat és az intendánszt védelmébe vette Pázmándy ellen. A vidék szinészete egyszer üsb ven czi óval segíteni nem lehet, előbb rendezni kell azt. Végül sürgette a szubvencionált színházaknak a belügyminiszteriumból a kultusz-minisztriumba való áttéte ét.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök ki-jelentette, hogy a vidéki szinészet támogatására hajlandó, de nem tartja a kérdést megoldhatónak úgy, hogy a vidéki szinészet egyszerűen szubvencionáltassék, különösen a mostani szervezettségében; egyes helyeken azonban lehetséges segíyezni a magyar szinéz-szetet. A miniszterelnök kijelentését a talános örömmel fogadta a ház.

A betegápolási kötségek tété énél Szapá-ry Gyula gróf miniszterelnök ismertette azokat a viszonyokat, melyek a betegápolási költségek tekintetében egyes vármegyékben fönnállanak.

Pázmándy Dénes azt javasolta, hogy a gyó-gyszertárakat nyi város árve-résen engedélyezzék.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök hi-vatkozott ez ügyben már megtett intézkedéseire melyek bizonyítják, hogy a legnagyobb rigori-zitással jár el s a gyó-gyszertárak hadományozá-sánál kizárólag az illetékes hatóságok véleménye után indul. Az engedélyeknek árverés alá bo-csátását nem tartja összeegyeztetőnek a község-ügy érdekeivel.

Ernusz Kelemen a szülöházak tété élénél föl-szó-lalt s figyelmébe ajánlotta a háznak, mily-nagy veszteséget szenved az ország képzett szü-lésnök hiányában. Ugron Gábor a lelenczházak érdekeiben beszélt.

Teleki Géza gróf igen érdekes beszédet tartott a lelencz-ügyben, ismertette a lelencz-házak befolyását a nemzet szaporodása s az erkölcsökre és a családi életre.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök ki-jelentette, hogy a kormány évek óta foglalkozik a le encz-ügy rendezésével, de azt mindig a pénz-kérdés akadályozza meg. S kijelenti hogy a kormány a lelencz-ügy végleges és gyökeres meg-oldása iránt mielőbb előterjesztést tesz.

Béke kilátások.

Csak pessimisták aggódhatnak a bolgár-kérdés miatt. A porta megkapta a bolgár jegyzéket, de ösmeretes a portáról, hogy oly alaposan szokott mindent megvizsgálni, hogy rendszeren akkor válaszol, mikor a kérdés félig már feledésbe ment.

Bulgária azonban szerzett magának elégtételt, még pedig kettőt. Egyfelől kiszabadította Kaulevet, másfelől pedig az említett jegyzékben kitarhatta szíve baját. A balkán népek mi sem árt jobban a visszafojtott haragnál, de Bulgária immár elmondotta, hogy haragszik és most ismét nyugodt.

E pillanatban senkise sem veszi komolyan a híreket Bulgária önállósításának proklamálásáról és merően apokrif mindama jelentés, mely szerint monarchiánk a szándékot támogatni hajlandó lenne. Naivitás feltenni, hogy Ausztria-Magyarország komplikálni szeretné a viszonyokat Keleten, mikor a valuta-rendezés nagy művére készül. De feltéve, hogy Bulgária proklamálná függetlenségét, csak nem zavarná meg a békét, mert a porta megelégednék egyszerű tiltakozással és Oroszországra nézve csak a „törvénytelenések” száma szaporodnék.

Oroszország minden esetre le akar számolni Bulgáriával, ezt meg is teszi, mihelyt erre egészen elkészült. Hogy azonban Oroszország most készülletlen és az ország még szenved a legborzasztóbbtól, azt maguk az oroszok is elismerik.

Oroszország, mely egy év alatt még nagyon harcias hangulatban volt, akcióját kénytelen volt elhalasztani, de előkészületeit folytatja. Ez előkészületekhez tartozik az akció az angol befolyás ellen Persiában és a folytonos előnyomulás Ázsiában. Ez azonban Ango ország dolga, végezzon Oroszországgal Ázsiában úgy a hogy tud.

Európában aggodalomra nincs ok. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy a német birodalmi kancellár hosszabb gyógykurára utazik. Őszintén kívánjuk, hogy e helyzet még évekig változatlan maradjon, hogy a valuta rendezését minden fennakadás nélkül végrehajthassuk.

Egy templomi asztalterítő.

Debreczen, ápril 26.

Most, midőn egy hét óta gyönyörködünk már Debreczen hölgyeinek szép kézimunkáiban, nem lesz érdektelen visszapillantani a régi időkbe és foglalkozni egy olyan női kézimunkával,

A „Debreczeni Ellenör” tárczája.

A KOSÁR.

— Rajz. —

Szépfaöldi Ö. Ferencztől.

A g—i fürdő az üdülés fészke, mely paha pelhelylyel van bélelve azok számára, kik a koporsót igen keménynek, a sirt igen hidegnek találják.

A beteg sokkal szívósabban, sokkal gyorsabban ragaszkodik az élethez, melynek terhét pedig inkább érzi, mint a duzzadó egyszéggel megáldott mészárosok, vagy izomerős tornatanárok, s cirikuszi clown-ok. A balzsamot, mely a szenvedés fájdalmait enyhíti, elviselhetővé teszi, ez az egy szó szolgáltatja: „Remény”.

Harmath Malvint az egész főváros csodálta, mint igazán szép leányt. Azt mondták különben: mindennel elhalmozta az ég úgy jóssággal, szépséggel, mint gazdagsággal. Irigykedhettek reá ezért is, azért is, de, üde, piros arc és a magas paloták, melyet nem nyom egy numerus sem a teher lapon, egyaránt szememet szurkáltak.

Most, hogy az utolsó farsang óta a fürdőn keres menedéket, az ásványvizektől, fenyves erdőktől, jó levegőjü hegyektől reméli

melyről a nyomtatás eléggé gyermekkorában 16 lapra terjedő könyvet irtak versben és prózában.

Egy pompás asztalterítőről van szó, melyet a debreczeni nagytemplom Urasztala számára készített 1827-ben „hajadon leány ns. Rakovszky Susánna”, erényekben gazdag leánya Rakovszky Dánielnek, Debreczen város híres és közszeretben állott főbirájának.

A pompás asztalterítő negyedfél év alatt készült. Az istenfő biróleány a legnagyobb buzgóságot fejtette ki a munkában és olyan szép kézimunkát produkált, a mi becsületére vált volna akármely ország hölgyének.

1824. január 26-án fogott hozzá az istenes munkához és 1827-ben a pünkösdi ünnepek előtt készítette el, a midőn is buzgó fohászt bocsátott az ég urához, hogy a nagy munkát bevégezni engedte.

Tudvalevőleg 1824-ben fejeztek be a nagytemplom építését, melyet 1803-ban kezdtek. Ez buzdította a nemes kisasszonyt a terítő elkészítésére. Mikor a gombot feltették a templomra, akkor Simonffy Sámuel volt a főbiró.

A kisasszony nemcsak szépen himezett, hanem az imádságok megszerkesztésében is nagy jártassággal bírt vala. Ezt mutatja az a rövid ima, melyet a kendő felterítésekor mondott.

Midőn készen volt a nagy mű, Rakovszky Susánna megjelent Budai Ezsaiás szuperintendensnél. Érdekes, hogy abban az időben a református püspököket is „Fő Tisztelendő”-knek címizték, holott most „főtisztelendő” a címök.

Budai Ezsaiás püspök nagy dicsőretekkel fogadta a nemes és áhitatos leányt és megígérte neki, hogy nejét „Fő Tisztelendő Buday Ezsaiásné asszonyság”-ot reggeli 6 órakor saját hintóján elküldi hozzá, hogy együtt terítsék a szép kendőt az Urasztalára. Egy ládikában vittek fel a nagytemplomba a kendőt, ahol is Rakovszky Zsuzsanna, Buday Ezsaiásné és nagyfőtisztelendő Földvári Józsefné esperesné segélyével a terítőt elhelyezte. Az elhelyezés után Rakovszky Susánna egy „magától készített Hálát” mondott, a mi már hosszabb és becsületére válnék bármely lelkésznek is.

A nemes leány tette nem maradt dicsőítés nélkül. A híres poéta Bessenyei nővére „tekintetes nemes nagybessenyei Bessenyei Anna kisasszony” ötvennégy alexandrinusi sorban dicsőíti e tettért az ő kedves barátját „Susit.” És ezzel irodalom történeti odaléket is képez ez a kis könyv, mert Bessenyei Anna irodalmi munkálkodásáról egy kis felvilágosítással szolgál. (Bessenyei és nővére Anna munkálkodásának kimutatásában és összegyűjtésében

séges pirt; most már gazdagságának is alig van irigye.

Bizony a kincsek kevés értékkel bírnak, legalább rá nézve. Odaadná szivesen a gazdagsága felét, odaadná legjövedelmezőbb három emelet s házat egy egészséges szabad lélekzetért.

Csak még egyszer lehetne az előtt az utolsó bál előtt, csak még egyszer... Ugy össze-kavarodik emlékében minden: az a pohár hideg víz, melyet lopva, mohón kiivott és az a második négyes, meg még valami, azaz még „valaki”!

Malvin amint ott ül a longue-chaise-en, lecsüngő kezében a könyv, szemében a tűz: ismét olyan szép, mint volt.

Az a bál, az az utolsó bál és az a második négyes-tánczos. Azok a bodros, fekete fűrtök és az a derült, nyájas, boldogságot ígérő kék szem!

Most már mindennek vége!

Miért is nem engedte a papa, hogy az a szegény fogalmazó segéd derült, nyájas kék szemét a gazdag Harmath Malvinra emelje? Bárónak, grófnak tartogatod egyetlen leányodat gondos apa?

Jöhettek most már bárók, grótok akár herczegek; elhozhatjátok magatokkal minden kincseteket s elhozhatjátok Nizzát, Arcot vagy a tengert Ostendével, azt az elveszett piros arcot vissza nem hozzátok.

Csak egy gyógyíthatja meg!

Vagy már az sem?

legtöbbet fátartott eddig Széll Farkas debreczeni kir. táblai tanácselnök. Az ő birtokában megvan az a ritka füzet is, melyet Mária Theresia adott át Bessenyeinek, hogy fordítaná le a szép magyar nyelvre a királynő francia nyelven írott gondolatait, a mit Bessenyei meg is tett.)

Bessenyei Anna többek között így ír barátjának:

„Mint választott Leány nevedek az égig,
Maradj meg kedvesnek Isten előtt végig,
Hogy dicsőíthessen benned a Teremtő
Magasztaljon fellyebb, fellyebb Tégedet ő.
Mert a boldogságát úgy osztja fel veled,
Ha a Ditsőségét mindenben neveled.”

Ezután következik még Rakovszky Susánnaéhoz egy vers, melyet „emlékezetnek okáért” készített a Tekintetes Kis-Asszonynak tisztelő szolgálója Zámboi Ferencz” akkori debreczeni poéta ember. A versből ime néhány sor mutató:

Egy örvendéses új hírrel lóvonn Debreczen tele,
Ne hallgassuk ezt el Műsám, sőt gondo ni kell vele
Annyival is inkább mivel a szóbeszéd vele elrepül,
De az Írás századokig marad emlékezetül.
Nem bánom én irják mások a Trójai nagy Hartzot,
Vagy Napóleont, ki végre kapott nem kis kudartot.
Én egy Istenes Kis-Asszony betses Remek munkáját
Éneklek, a ki szereti az Ur Ekklesiáját.”

Ime én, a ki annyiszor megénekeltem már a debreczeni hölgyek szép kézimunkáit a kiállításból, ez alkalomból érdekesnek tartám ezt a régi nevezetes kézimunkát is felemlíteni; azt azonban nem tudom, hogy ez a szép terítő megvan-e még a debreczeni ref. egyház birtokában.

Láncz-Hornyák Viktor.

Vásári képek.

A kis pörkölt.

Elvezni akart a vidékről bekerült Dani bácsi. Elvezni valami olyat, mihöz ritkán jut hozzá.

Elhatározta, hogy bemegy valamelyik sörházba villásreggelizni.

Előre is nagyokat csettentett a nyelvével a jóróle habzó sörre és a párolgó átvágygerjesztő kis pörköltre gondolva.

A pinczér” szolgálatkészen kifejtette báránybőrbekecs hurkából, lévén olyan kedves április, hogy a bekecs még nagyon jó szolgálattokat tesz, s parancsra várólag megállt előtte.

Kérek egy pohár sört!

Míg a sör elhozódott háborítlanul átadta magát annak az élvezetnek, hogy meghánytatette magában, hogy mit is hozasson: ma-

A halvány arcú leányka, amint arra a második négyesre gondolt, elszenderedett, a könyv kiesett kis kezéből, fájdalmas bánatos arca felderült.

A legragyogóbb nap fényes sugara dicsőrtvont a bájos arc körül.

Ez a nap volt a visszaemlékezés.

— Kálmán szeretsz-e még?

Az apa és anya szeméből könnyesepp gördült alá arra a boldogságra, mely gyermekök arcán visszatükröződött.

A szigorú apa és a jólelkű mama egyszerre nézett egymásra, mintha el akarták volna találni egymás legokosabb gondolatát.

— Boldogítsuk leányunkat — szolt az apa.

— Oh bár előbb mondtad volna ember ezt az üdvösséges kívánatot. Vajha ne későn jutott volna eszedbe ez a boldogság!...

Uj vendégek érkeznek a fürdőbe. Mind ide jöttek, hogy az egészségüket keressék. Ha az orvosok és gyógyszerészek patikájában nincs már orvosság talán gyógyít a természet, az ózon, a fenyves, a napsugár...

Benő Kálmán is itt van, a szegény segéd-fogalmazó. A kosár esett a szívére, az egészségére. A gazdag Harmath ridegen elutasította, hogy nem ilyen árva hivatalnoknak nevelte leányát. Bolond!

A szegény fiu el akarta magát veszteni. Ivott, korhelykedett, undorral emelte ajkához az abszintot, de lenyelte, hadd pusztuljon el. Mikor

gyar gulyást e vagy pörköltet. Végre is lajblja gombjai felhasználásával eldöntötte a fogas kérdést.

Kis pörkölt jött ki, hát azt kellett meghozatni.

— Hozzon egy kis pörköltet!

A pinczér szaladni akar, de az öreg viszatartja.

— Hó? Nem oda Buda. Nekem nem olyan közönséges kis pörkölt kell ám.

— Krmlásan?

— Hát sok leve legyen.

— Igenis hozom.

— Hó! A hus legyen egy kicsit porczogós.

— Igenis...

— Hó! Egy kicsit bönys...

— Igenis...

— Egy kicsi rágós is legyen benne

— Igenis.

— Aztán a leve ne legyen nagyon paprikás, inkább zsiros.

— Igenis.

— De azért szép piros legyen.

— Igenis.

— Hagyna is lehet benne, de nem sok.

— Igenis.

— A krumpli jól meg legyen főve.

— Igenis.

— De azért nagyon puha ne legyen.

— Igenis.

Azután elrohant a pinczér ur, s a mindenféleképpen körülírt ételt megrendelte a konyhán a következőképpen:

— Ein Kalbspörkölt! — lévén a hivatalos pinczérnyelv Debreczenben is többnyire német.

... És nem lehetetlen, hogy az öreg ur abban a szent meggyőződésben falatozott, hogy a kis pörkölt az ő saját külön utasításai nyomán készült.

A régi nóta,

A jegyző ur is szabad fővást enged a jó kedvének. Ugyancsak huzatja valamelyik kávéházban. Csakogy egyszer beszabadulhatott a városba felesége nélkül. Telerakatja az egész asztalt boros üvegekkel, s boldogot boldogtalant hívogat oda.

Ha legyen mindenkinek olyan jó kedve mint neki van.

A cigány meg nagy hajlongások közt huzza a jó duhaj nóákat, megfelelőket a jegyző ur jókedvének. Es csodálatos, mikor éppen a legvigabbat huzza — a mulató ember egyszer csak elkomolyodik. A cigány sehogyse érti.

Mi busulni való van azon hogy:

ez sem ölt gyorsan, vett egy revolvert és szívének szegezte, hogy elnému jon minden fájdalomma egyszerre.

Nem volt bátorsága elsütni.

Eljött ide, hogy még egyszer lássa a beteg virágot. Nem remél semmit, javulást sem vár, vigasztalásért sem rimázkodik. Egy tekintet, egy ígéret, hogy talán ott messze újra találkozhatnak... Aztán nyugodtabban halhat meg.

Harmath Malvinnak meg van tiltva a beszéd. Már az utolsó bál alkalmával megtiltották. Először a papa, aztán az orvos most kerül sorra a leghatalmasabb, a legengesztelhetetlenebb; a halál.

Az öreg Harmath épen az emeleten, pommás villája ablakán tekintett ki, mikor a sápadt fiatalember az ablak a att haladt el. Pár hó előtt ujonnan megtiltotta, hogy ne merje soha háza küszöbét átlépni. Bizonyosan most is kérdőre vonja, hogy erre bátorodik?

Az öreg ur felugrik, kiáltani nem akar, nehogy beteg leányát felköltse, hanem ahe-lyett fut, rohan le a lépcsőn. Arczán nem harag, hanem öröm nem szigor, hanem engesztelődés. Mennyiért viszsaváltaná azt a kosarat, mely azt a szegény sápadt fiatal-embert és ezt a beteg leányt örökre elválasztotta.

Nem „örökre“ még mindent jóvá lehet tenni, még nem készt el, azt gondolja.

Utólérte a fiatalembert és karonragadva hurczolta magával a villába.

— Vékony deszka kerítés
— Jaj de karcsu teremés

A jegyző ur pedig amint hallgatja hallgatja ezt a nóát, a lelkében meglevenedik egy darab napfényes mult, abból az időkből, mikor még itt jogászokodott Debreczenben. mikor még nem került falura községi jegyzőnek, módos embernek, meg annak a kövér buta leány férjének.

S amint megjelenik előtte annak a magas kedves alaknak a képe, akivel egykor erre a nóára menyországba való soupér-csárdást tánczolt el, — végtelen fájó nehéz érzés szállja még a szívére. Nem tudja tovább hallgatni ezt a nóát, mert érzi, hogy ha még egy hangot hall kicsordul a könnye:

Ácsi! Agyonütlek ha még egy hangot hallok ebből a nóából — s lovaglőostorával leverem az asztalról valamennyi üveget.

Julius.

Radeczky-szobor leleplezése.

A Radeczky-szobort vasárnap leplezték le Bécsben. A leleplezésen számos magyar méltóság és képviselő volt jelen, de ez nem azt jelenti, hogy ezek ott a magyar nemzetet képviselték, mert az kizárólag Bécs helyi ünnepe lévén, a magyar nemzetnek mint nemzetnek nem volt ott semmi keresni valója és a magyar képviselők csak mint meghívott vendégek jelentek meg ott.

A szobort vasárnap délben leplezték le a király Ő Felsége, az uralkodóház tagjai, a Bécsben időző fejedelmi személyiségek, a katonai és polgári méltóságok és ezekre menő sokaság jelenlétében. A tribünöket sűrű néptömeg lepte el. A diszatórban, melyben a katonai és polgári méltóságok közöttük Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, Josipovich és Szogyény miniszterek, Khuen-Héderváry gróf horvát bán és az udvari főméltóságok és tisztviselők gyűltek össze, ott volt Radetzky négy dédunokája is, valamint a Radetzkyvel rokon Wenckheim család tagjai.

Körülbelül negyedórával az ünnepély kezdete előtt megjelentek az uralkodóház tagjai. Nehány percczel 12 óra előtt kürtjelek tudatták Ő Felsége megérkezését. Az osztrák néphymnus hangjai és a sokaság egetverő éljenriada fogadta Ő Felségét, ki tábornagi egyenruhát viselt. Az ünnepély színhelyén, a szobor bizottság élén, Albrecht főherceg üdvözölte az uralkodót, ki kezét fogott Albrecht főherceggel, aztán a sátorba ment, hogy az uralkodóház tagjait és a többi fejedelmi személyiségeket üdvözölje.

— Tegye boldoggá leányomat!

A fiatalember nem is felelhetett, mikor meglátta az öreg arczán lepergő könyeket. A kö megszánta volna kétségbeesését.

— Mentse meg! Mentse meg mindnyájunkat!

Benő Kálmán szótlánul haladt az öreg karján. Arczán öröm, ajkán keserű mosoly. Vajjon?

Csendesen értek a szobába. Malvin édesdeden aludt.

Kálmán odalépett a longuechaise mellé és felemelte a földön heverő könyvet. Egy boldog szerelmespár történetének azon a lapján akadt meg a szemé, melyen Kálmán a hős örökhűséget esküszik a leálynak, ki forrón viszonozza szerelmét. Ezt a vasta a szép leány, mielőtt elaludt.

Malvin ajkairól újra ellebent a sóhajtas: „Kálmán!

Az öreg felébresztette leányát: Malvin! Itt a férjed, ki szeret forrón szeret és boldogítani fog a sirig! “

Kálmán ismételte:

„A sirig! “

A halvány szép leány szemét törölte, merőn nézett férjére és szótlánul összerogyott.

A fiatal ember keserű mosolylyal ismételte!

„A sirig! “ . . .

. . . És harmadnap egy fiatal halottat egy fiatal haldokló kísért az örök nyugalom helyére.

A király rövid beszédet mondott, melyet az am Hofen felállított katonaság sortüzzel kísért s a fogadalmi templom előtt felállított üteg 24 lövést tett. Ezután Ő Felsége bemutatatta magának a szobrot készített művészeket, mire a leleplezés véget ért.

Napi hírek.

— Kiss Áron püspök bucsuja. A szatmári ev. ref. egyházmegye Kis Áron esperes-püspök vezetése alatt, ápril 21-én tartotta utolsó gyűlését Fehér-Gyarmaton. Ez bucsutalálkozás volt egyuttal a távozó esperes és az egyházmegye közt s ezért ünnepies ténnyel volt összekötve. A bevonulás Fehér-Gyarmatra Zsarolyánból történt, hol Izsák Dezső országgyűlési képviselő s egyházmegyei gondnok diszes küldöttség élén várta. Fehér-Gyarmat határában diszes bandérium élén Gacsányi Lajos járásbíró üdvözölte s zászlók alatt vonult be a városba, a város szélén diadalkapu volt felállítva s itt a város előkelőségei nagy számban gyűltek össze, melynek élén Sárkány Dániel f-gyarmati lelkész üdvözölte s harangok zugása mellett vonult be a menet a zsufolásig megtelt templomba, hol az ünnepelt püspök egy ének elhangzása után alkalmi imával a bucsugyűlést megnyitotta. „Elismerés illeti — ugymond — a gyarmati ref. egyházközséget a szives előzékenységért, mely alkalmat adott neki arra, hogy bucsugyűlést itt tarthatja meg; s nagyon örül azon, hogy arra ilyen szép számmal sereglettek össze. Ha a jelenből futó pillantást vet a multra és jövőre, imádja az Istent, hogy őt ily magas életkorral áldotta meg, de félve tekint a jövőbe, melyre kegye me szólította. Bátorságot és erőt metit abból a hitből hogy aki hetvenhat évig megtartotta, el is kíséri őt sirjáig. Kegyelettel emlékszik meg Révész Bálint püspök elődjéről, ki az egyház hajóját, minden szírtet kikerülve, annyi hivatással kormányozta. Részevő emléket kér az egyházmegyében eltöltött 53 évről, melyből 4 évet Németiben, mint s-lelkész, 49-et pedig mint porcsalmi lelkész töltött el; továbbá 32 évi espereskedéséért, melynek végén az egyházkerület zsinati képviselőséggel, majd püspökséggel tüntette ki. Hálás köszönetét nyilvánítja mindezekért s távozásával békeségét és áldást kér az egyházmegye összes közönségére.“ Ezután Isaák Dezső egyházmegyei főgondnok érzelmes szavakkal ecsetelte, hogy az ünnepelt nemcsak munkakörétől, hanem szülőföldjétől válik meg, melyhez a gyermekkor álmai, az ifjuság ábrándjai s ötven évet meghaladó munkás élet örömei és fájdalmai csatolják. Ezért az egyházmegye nemcsak lelkében örzi meg a távozó lelkész emlékét, de ragaszkodó szeretettel külsőképen is megőrökíti s annak nevében átad emlékkül egy arany tollat egy diszes kivitelű ezüst tentatartó és karo-gyertyatartókat, (ezer forint érték) mint a melyek különben is jelképei a munkás szellemnek és ritka szorgalomnak. Meghatva s szemében könnyel köszönte meg a püspök a nem várt s reá nézve telette megtisztelő kitüntetést. Ez után egymást érték a bucsubeszédek. Beczkes József legidősb tanácsbíró, Biki Károly győrtelki lelkész, Kótai Lajos szatmári ev. ref. tanító, mondottak megható bucsubeszédeket. Délután 2 órakor a régi kaszinó helyiségében száz terítékű bucsulakoma volt. Az első felköszöntőt Isaák Dezső országgy. képviselő mondotta éltetve a királyi felséget és családját, dr. Farkas Antal szatmári ügyvéd Kis Áron püspökért, Kis Áron a jelenlevőkért. Gáspárdy Rudolf fehérgyarmati róm. kath. esperes lelkész Kis Áron püspökért, Szarka Boldizsár vetési lelkész a jelen nemlevő s gyengékedő Vályi János egyházkerületi főgondnokért. Felköszöntőket mondtak még Jákey Mór, Mitrovics N. jánki gör. kath. lelkész, Tabajdi Lajos szatmári ev. ref. lelkész, Vályi Árpád, Jákey Zsigmond, Márta József, Borsos Benő, Kiss Bertalan stb.

— Főrangú nők adományai. Gróf Dégenfeld Gusztávné, gróf Karacsay Melania a t-eszlári körtöltés válságából az ő birtokai után eső 1655 frtot a t-eszlári ev. ref. templom ki-telepítése költségeire adományozta. — Kállay Bé-niné szül. gr. Betlen Vilma grófnő, a közös

pénzügyminiszter neje értékes őrásztali csipke-takarót ajándékozott a bethleni ref. templomnak, annak emlékére, hogy tavaly elhunyt leányát, Mártát 1888-ban ott konfirmálták. A takaró a point d'aiguille varrás, Kállainé urnő saját kezű gyönyörű munkája, melyen tizenkét éven át dolgozott. Midőn a takaró a bécsi iparmuzeumban ki volt állítva, az igazgatóság 3000 frtot ajánlott érte. A bethleni ref. egyház nevében most Gyárfás Albert lelkész köszönetet mond a nagy értékű ajándékért.

— **3369 hold föld bérbeadása.** Május 11-dikén Debreczen városnak hét nagyobb birtoka fog hosszabb időre haszonbérbe adani. Ezek: a guti telek, a sámsomi majorsági föld, a sámsomi-ligeti föld, továbbá a pallagi IV. V. VI. és VII. tagföldek, a melyek együtt 3369 kat holdat tesznek.

— **A Debreczen-vidéki állatorvos egyesület,** illetve az országos állatorvosi egyesület Debreczen vidéki osztálya vasárnap estére kitűzött közgyűlésén a tagok kevés számmal jelentek meg. A titkári és pénztárnoki jelentések meghallgatása után a borsókakór leírására beérkezett pályamunkát tárgyalták. — A közgyűlést ez szerzőnek vissza adta átdolgozás végett, egyszersmind a pályázati határidőt meghosszabbította. A hortobágyi állatkiállítás az osztály testületileg óhajtott részt venni s akkor a Hortobágyon közgyűlést is tart. Intézkedni fognak, hogy az osztály a kiállításra meghívások. Végül Kristóf Lajos alelnök a húgykőről és Krémer Lajos honvédállatorvos a lópatkplástról értekeztek. Ezzel a közgyűlést véget ért.

— **A tiszántúli egyházkerület tavaszi közgyűlésének** több igen fontos tárgya lesz. Ilyenek már a zsinat által tervbe vett bőlcsészeti fakultásnak Debreczenben felállítási ügye, konventi tagok választása a 6-dik egyházkerület szervezésére vonatkozó indítvány felett az egyházmegyék nyilatkozatai, a debreczeni főiskolánál rajz- és tornatanári állások betöltése.

— **Halálos lövőgáz.** Szererencsétlen halállal mult ki Saápon Hunyadi Mátyás fia Márton. Az ólból egy szilaj lovuk kiszabadult s mikor a fiu megakarta fogni, a ló úgy rugta meg, hogy rögtön szörnyet halt.

— **A püspökladányi lelkész választáshoz** Seremleg József esperes a zonsensust megadván, a választási jegyzőkönyvet közelébb küldöttség viszi Földesre, Erős Lajos lelkészhez, akit 485 szavazattal választottak meg 104 szavazat ellenében. Erős Lajos új évkor foglalja el ezen első osztályú lelkészi állomást.

— **A földesi lelkészi állomásra,** mely szintén egyike a jobb papságoknak, egész sereg aspiráns van, úgy hogy a földesieknek módjukban fog állani hogy nagyszámu jeles pályázók között válogassanak. A sok emlegetett név közül már is kiválik egy fiatal segéd lelkész neve, melyet a hir nem régen országzerte dicsőséggel hordozott meg szárnyain. — Mint lapunknak Földesről írják, igen sokan óhajtják, hogy ez a fiatal segédlelkész is a pályázók közé lépjen, mert Földesen büszkék lennének rá, ha őt a maguk lelkészeinek mondhatnák.

— **A debreczeni izr. hitközség** 13,000 frtos kölcsön kötvényeinek tervszerinti 4-ik ki-sorsolása 1892. évi április 29-ik napján pénteken délelőtt 10 órakor Paksy Imre kir. közjegyző ur közbejöttével a hitközség Szt. Anna utcai tanácstermében megtartatik, s erre az érdeklődők ez uton meghivatnak. 1892. ápril 25. A debreczeni izr. hitközség előjárósága.

— **Új gimnáziumi épület.** A karcagi ev. ref. egyház négyosztályú gimnáziuma számára 35 ezer frt. költséggel új épületet emeltet. A tervek elkészítésére pályázatot hirdettek.

— **Csiky Lajos a magyar jogász egyesületben.** Csiky Lajos debreczeni főiskolai hittanár és foghízi lelkész szombat este nagy figyelemmel hallgatott érdekes felolvasást tartott Budapesten a „Magyar-jogász egyesület“ börtönügyi bizottsága előtt ilyen czímmel: „Képek a börtönügyi történetéből Howard János életrajzával.“ Howard János, a mult században élt emberbarátunk elévülhetetlen érdemei vannak a börtönügyi javítása körül. Ezeket az érdemeiket rajzolta Csiky Lajos, kapcsolatosan ösmer-

tetvén azt is, mit tesznek e téren ma a művelt államok; különösen Német- és Angolország.

— **A járdára feküdt.** Dankó Emánuel a fonatosoron teleszedte magát mindenféle jóval s midőn már a csillagos eget is bögőnek nézte, feljött a piac-utczára nagy zajjal. A Frohnernél lefeküdt a járdára. A rendőrök váltig biztatták, hogy kemény az az ágy, menjen tovább, de Dankó köszönte, neki éppen jó az. Mikor látták, hogy nem hajt a szép szóra, bevitték a rendőrségi őrszobába. Kihágási bíró elé állították.

— **Szegény asszonyok** azt a szokást veték fel, hogy a külső utcák téglajárdáit felszedik és azok alatt gombát keresnek. Eltekintve attól, hogy az ilyen gombák ugysem enivalók, a járda felszedésével keletlenlenséget okoznak a házigazdáknak és a járó-kelőknek. A rendőrség ezentul szigoruan fogja büntetni az ilyen járdarontókat.

— **Kardos Albert** debreczeni reáliskolai tanárnak. „A magyar szépirodalom története“ című munkáját a vallás és közoktatásügyi miniszter f. évi márczius 23-án kelt 11639 számú rendeletével az összes középiskoláknak ifjúsági olvasmányul megvételre ajánlotta.

— **Műszem a város költségére.** Debreczen város ezerté a kiadásai között ezutal egy műszem 5 ft. 78 kr. költsége is szerepel, melyről Calderoni és társa ma küldte meg a számlát a tanácshoz. Az egy darab műszem Halász Eszter nevű szegény asszony számára készült, a kinek szembaját a város gyógyíttatta.

— **Debreczen segedelem a szovátinak.** A szovátai ev. ref. egyház új iskolát épített. A presbiterium alázatos kérvényében segedelemért Debreczen város közönségéhez is fordult, mint Szovát községi régi jölteví földesúrához. A jog- és pénzügyi bizottság az iskola építésre 500 frt segedelem megadását hozta javaslatba.

— **Öngyilkos cszmadia.** A Rácz-utca 3421. számú háznál, Váradi István 33 éves egyén, cszmadiamester, aki különben már évek óta elmebeteg volt tegnap este 6 órakor felkötötte magát lakásának gerendájára. Az esetről értesített rendőr levágta, de akkor már meg volt halva. A szomszédok azt állítják, hogy az elmebeteg cszmadia nagyon sok verést szenvedett a fe eségétől és e teletti elbusultában kereste a menedéket a tu világon. Valószínű azonban, hogy beszámíthatlan állapotban követte el végzetes tettet. Tegnap este 10 órakor vitték be a kórházba.

— **Kivagott faszor.** A két emékkert között lévő faszor megvéhnedett gömb akaczfáit kivágták és tegnap tüzelő anyagnak a többet igézők között kótyavetyén el is adták. A tanács a kivagott fák helyébe nagyvelű és magasra nőő akaczfákat ültetett.

— **A nagyerdei nyáriszinkör.** Az építészeti és szépítészeti bizottság tegnap d. u. tárgyalta a nagyerdei nyári szinkör tervét. A pályázatra kitűzött határ időn belül tudva-évolg egyetlen ügyi terv- és költségvetés érkezett Bernovics Gusztáv helybeli építészétől. Utólagosan Haybäck K. bécsi építész is küldött három tervet, de költségvetést nem mellékelte azokhoz. A bizottság alapos elbírálás alá vévén a legelőt említett tervet, kimondotta, hogy, — ha azok a szerkezeti hibák, melyek már előzetesen a Balogh Mihály főmérnök által összehívott szűkebb körű bírói bizottság által megállapítottak és a melyek főként a fedél és a tornyok szerkezeténél szembeötlők, elő nem fordulnának, a különben igen tetszetősen és gondosan kidolgozott és elég helyes beosztásu tervét a tanácsnak elfogadásra ajánlaná. E lényeges szerkezeti hibák miatt azonban ezt nem teheti. Sőt, amennyiben a pályamű a pályázati föltételnek sem felel meg, mivel a költségvetés csak általánosságban van kidolgozva és minden méret kimutatás nélkül hiányosan szerkesztve, a bizottság a pályadíj kiadását sem véleményezi. Volt olyan indítvány, hogy a pályázó építész a szerkezeti hibák kijavítására hívassék fel, ez azonban kisebbségben maradt. — A Haybäck terveire a bizottság azt mondotta, hogy azok ugyan nem a debreczeni vis onyokhoz alkalmazva készültek, de mivel egy specialista szakértőre vallanak, javasoltatik, hogy a tanács bocsátkozzék érintkezésbe Haybäckkel a nyári szinkör tervét kidolgozása végett.

Nekünk csak az az egy megjegyzésünk van erre a külföldi proteztáló javaslatra: miért kell Debreczennek egy bécsi német szakértelméhez folyamodnia, mikor egy 30000 frtos építkezéstről van szó? Nem gondolják e nem érzik-e urak, hogy van ebben valami szégyenletes és lealázó, ami arcunkba kergeti a vért?!

— **Gyűlések a megyeházán.** Hajdúvármegye tavaszi rendes közgyűlését május 12-én fogja tartani. Az állandó választmány a közgyűlés tárgyait április 28-án kezdi előkészíteni. Időközben, május 5-dikén a számonkérészek tart ülést.

— **Téglavető telep magánosok részére.** A városi tanács a főmérnök kellően indokolt javaslatára megengedte, hogy helybeli magánosok a város tulajdonát képező legelőnek azon részén, hol néhány év előtt a ref. egyház részére téglát vettettek, kizárólag saját szükségletükre téglát égethessenek. Tartozik azonban mindenki a vettetni szándékolt téglamennyiséget előre bejelenteni a tanácsnál, mely a téglavető szerűt kijelöli. A kiegészített téglát 10%-a a várost illeti s a dézma cser-téglában szolgáltatandó be. Míg a dézma téglát a város által megjelölt helyre be nem szállítja a téglavető, saját tégláját onnan el nem hordathatja. A dézma téglát átvétele után egy év alatt mindenki tartozik tégláját elszállíttatni; különben azt a város saját szükségletére felhasználhatja, esetleg eladhatja a házi pénztár javára. A város által alkalmazott téglavetőket senki fel nem fogadhatja. A város azonban fenntartja magának azt a jogot, hogy a saját szükségletére a magánosok részére kijelölt területen is égethessen téglát.

— **Mikor lehet költözködni?** A legsűrűbb költözködések ideje, május elseje, a ház néküli és vándorlásra kényszerített emberiségnek ez a kellemetlen napja, az idén vasárnapra esvén, többen kérdezősködtek szerkesztőségünkben afelől, hogy a lakást változtatók tartoznak-e a munkaszünetes napnak nyilvánított vasárnap költözködni. E tudakozódásokra vonatkozólag szörül szóra közöljük, Debreczen város törvényhatósági bizottságának 1885. szept. 23-án tartott közgyűlésében 156/5954 bkgy. szám alatt alkotott és a belügyminiszter által két ízben is megerősített a k b é r l e t i s z a b á l y z a t 22 §-át, amely következőképen hangzik: „Bérlőnek joga van a kibérelt helyiségekre a beköltözést a negyed első köznapján reggeli 8 órakor megkezdeni, ugyakkor az előbbi bérlő a kiköltözést akként tartozik megkezdeni, hogy a szállás nagyságára való tekintet nélkül ugyanaznap legalább két szoba kiürítve és átadható legyen. E szerint az egy vagy két szobából álló helyiség a kiköltözés napján egészen, ha pedig a lakás több szobából áll, második napon további két szoba, a harmadik napon pedig az egész lakás teljesen kiürítendő és átadandó. Boltok, továbbá ipari és kereskedelmi célokra felvett helyiségek, ha negyedévi felmondással bírnak, az első nap alatt, ha pedig félévi felmondással bírnak három nap alatt teljesen kiürítendő. Havi bérlőknél a helyiség a lejárati utáni nap déli 12 órakor már kiürítendő.“ Ebből tehát „a negyed első köznapján“ világosan az következtethető, hogy ha a negyed első napja vasárnapra esik, az nem tekinthető a költözködés napjának hanem az azt követő első köznap, vagyis hetfő. A jogérvé yes helyhatóság szabályzat vonatkozó §-ának helyes magyarázata tehát egyedül az, hogy a bérlők a vasárnapot jelenlegi lakásikon nyugodtan és háborítás nélkül eltölthetik, mert csak hétfőn, mint az évnegyed első köznapján tartoznak költözködni. Megnéztük a kereskedelemügyi miniszternek a vasárnap munkaszünetéről szóló törvény alkalmazására nézve legújabbán kiadott 14837/1892

sz. körendeletét is, vajjon mit tartalmaz ez a költségek közzétételére vonatkozólag. Találtuk pedig a következőket: „Lakásoknak sürgős átalakításánál a szükséges munkák egész napon át végezhetők azonban csak a hatóságilag szabályozott költségköltségi időszakban, valamint az ezeket megelőző és követő egy egy hétben.“ A rendelet arról, hogy vasárnap szombat délután, ilyen határozott alakban nem intézkedik; a vásárnap is megengedett iparágak között van említve, hogy d. e. 12 óráig a gyorsárúk, sör- és baromfiak szállítása szabad, valamint egész vasárnap folytatható a hordár és targonczásipar; az üzletszerűleg folytatott butor szállító ipar azonban szünetelni kénytelen. — Egyébiránt a fentebb említett költségköltségi szabályrendelet Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében 10 krért megszerezhető. A költségköltségi idején sok ember felhasználhatja ezt a figyelmeztetést.

— **A női kézi munkakiállítás bezárása.** A debreczeni jótékony nőegylet által az árvaház berendezésére rendezett női kézi munka és női háziipar kiállítását, melyet husvé előtti szombaton nyitottak meg ünnepelesen, ma este berekesztik. — A kereskedelemügyi miniszter is épen a mai napig engedélyezte azt. — A kiállítást folyton nagy közönség látogatta, amint a gazdag gyűjtemény és a jótékony cél valóban meg is érdemelt. — Az eladóvá tett tárgyakat tegnap és ma árverelték élénk érdeklődés és jó árak mellett. Ma délután a leányiskolák növendékei tekintették meg a kiállítást s holnap már kezdődni fog a kiállított tárgyak elvitele az új árvaház épületéből. E tárgyak szerdától kezdve a hét végéig minden nap d. e. 9—12-ig és d. n. 3—6-ig vihetők el. Felkéretnek a kiállítók, hogy tárgyaikat mielőbb elvitetni sziveskedjenek, mert május 1-én az árvák az új árvaház épületébe be kell, hogy költözzenek.

— **Fásítás.** Az utcák fásítása vezetésével megbízott polgármester ur az idén is nagy gondot fordított városunknak ily módon való szépítésére; azonkívül hogy a már meglévő fasorok hiányait kipótolta, új fasort ültetett Bárány utcára amit talán Cser utca fog követni az idén.

— **A vargaszin értékesítése.** Az újságokban sokszor meginterpelláltak már a városi hatóságot, hogy mit akar a városházával szemben, kis-uj-utca leg slegelejn disztelenkedő Vargaszinnek nevezett miserabilis kinézésű épülettel, amelynek csak a földszintjéből van haszna a városnak, az emeletén pedig keresztül fűtől a szél, s sűrűen szótt pókhálók között verebek, denevérek és talán még sovány egerek tanyáznak. Szóval a hosszú épület egész emelete nem hajt egy fabatka hasznót sem. — De nemcsak a lapok kíváncsiak a vargaszin titokban tartott rendeltetésére, de más valaki is. aki nagy ur a városnál és a czime magas állásánál fogva is méltóságos. — Ez a méltóságos ur (könnyen ki lehet találni! kicsoda) választ kért már a hatóságtól, hogy mimódon szándékozik értékesíteni a vargaszint és az előtte fekvő üres területet. A tanács véleményezés végett kiadta ezt a kérdést a jog- és pénzügyi bizottságnak. A bizottság azt felelte rá, hogy érdemleges véleményt csak akkor adhat, ha kész tervek állanak előtte. Megjegyezzük, hogy ezen utca torkolat értékesítésére nézve már van egy épület terv, amelyet Feischl Károly tervezett a tanács elé. Feischl Károly csinos bérházat és bazárépületet tervezett erre a területre.

— **Egy szellemes asszony ötletei.** A társadalom állatsereglet, melyben elmulasztották elválasztani a farkasokat a bárányoktól. — A kit szeretünk, felruházzuk azzal a bizalommal hogy szenvedéseket okozzon nekünk. — vessetek adót a rosszakaratú nyelvekre, minden más adó fölöslegessé válik. — A szépség szüli a szerelmet a jóság tartja életben. — Nős férfi csak annyit ér egy leány szemében, mint egy sorsjegy a húzás után. — Ezer kapu vezet a szerelem paradicsomába s csak egy vezet ki belőle: a betelteség. — Végre — mint asszonyi ötletet, még

ide igtatjuk a következőt: „Könnyebb négy tizes csikót féken tartani mint a — nyelvet.“

— **A vásár meglehetősen élénken zajlott le.** Különösen a baromvásár volt sikerült. Igen sok szép lovat hajtottak fel, a mi azt mutatja, hogy a lótenyésztés fellendült. Szarvasmarha kevés hajtatott fel és jó árban kelt. Nem kevésbé sikerült a sertésvásár is, csak a juhvásár volt gyenge. Az ugynevezett kirakó vásárban is sok volt az ember, a komédiák pláne mindennap tömve voltak. Debreczen specialitását a tonatos sort is nagyon sokan keresték fel tegnap intelligens családok is. Tegnap megeredt az eső, különösen délután, mely egy kicsit megrontotta a vásári hangulatot. A vásár még holnap délig fog tartani. A rendőrség dicséretére legyen mondva, a vásári tolvajok nem igen grasszáltak, a mi csekély lopás fordult is elő, a tetteseit azonnal nyakon csípték.

— **Az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat közgyűlési meghívóját** lapunk más helyén találja az olvasó. A közgyűlésen előadandó évi jelentésből kiemeljük a következőket: A társulat könyvei teljesen rendben levőknek találtak. A pénztárvizsgáló bizottság azonban figyelmezteti a társulatot, hogy a kamatbiztosíték címén letéteményezett 11 ezer forint kamat nélkül van letéve, a központi állampénztárban, pedig annak kamatozó papirokra kicserélése kívánatos lenne. A gátépítés számlája kitett 1.433,084 forint 67 krajczárt, — a gátfentartási 191,343 forint 63 krt. A vagyon kitett 1.804.966 forint 80 krt. A gátfentartási előirányzat kitett 163,822 forint 37 krt, de az előirányzathoz megtagarított 20 ezer 387 forint 31 krt. Az anyagokról és szerekéről vezetett számadások szintén rendben találtak. A számadások megvizsgálását Dalmi Kálmán, Kövi Lajos, Békésy László, Fischbein Ignác és Vértessy István eszközölték.

— **Tavaszi és nyári divat.** Az uralkodó európai kérdések között bizonyosan alig van egy is, mely annyira érdekeli most a hölgyvilágot, mint az hogy milyen a tavaszi divat és milyen lesz a nyári? A kettő egymásból bontakozik, jobban mondva fejlődik ki, — úgy hogy a tavaszi divat uralkodó jellege rendszerint rajta van a nyári divaton is. Természetesen most is Páris gondoskodik az egész művelt világról, melynek hölgyei újra Párisnak köszönhetik, hogy a tavaszi divaton forma, szín és hangulat dolgában a legfinomabb ízlés nyilvánul s egyszerűsége mellett is pompás változatosság, előkelőség és elegancia teszi elragadóvá.

— **Az nem számít.** Két szomszéd ült haragosan egymással szemközt ma az egyik kapitány előtt. A Vér szomszéd nyomorult kötekedő és verekedő természetűnek mondta a Boros szomszédot, az pedig visszautasította a ráfogást és aljas rágalomnak nyilvánította:

— Én, kérem, soha se ütöttem meg senkit egész életemben.

— Hahaha, kacagott gunyosan Vér szomszéd — a multkor is a keze alatt nyögött az asszonyság.

A bíró kérde:

— Micsoda asszonyság?

Boros szomszéd a levegőbe csap a kezével:

— Az nem számít. Az anyósát mindenki megveri.

— **Fényes Mór** kereskedő annak felemlítésére kért bennünket, hogy az ő vásári bódéját nem lopták meg Hóris János és társai.

— **Az Alsó-Szabolcsi Tiszai ármentesítő társulat** érdekeltsége folyó 1892. év. május hó 9-ik napján d. u. 4 órakor Debreczenben, a városház nagy tanácstermébe rendes közgyűlést tart következő tárgysorozattal: I. Intézkedés a társulati Igazgató-választmány kiegészítéséről. II. Számadás vizsgáló küldöttségnek az 1891. évi pénztári számadások megvizsgálásáról jelentése (a meghívó mellékleteként ezen jelentés az összes érdekeltekkel közöltetik.) III. Az előzőleg tartott igazgató választmányi gyűlés jegyzőkönyvében tárgyalt ügyekre vonatkozó

intézkedések. A rendes közgyűlést megelőzőleg f. évi május hó 9-ik napján d. e. 9 órakor ugyancsak Debreczenben a városház nagytermében igazgató választmányi gyűlés fog tartatni. A választmányi gyűlés tárgysorozata: 1. Az 1891. évi október 13-iki kgyűlés 1 a) sz. a. rendelete értelmében a gátak jövedelmezőségének kimutatása, s azok haszonvételeinek rendezésére vonatkozó előterjesztés. 2. T. főmérnök jelentése a folyó ügyekről. 3. T. főmérnök javaslata a füzesek nagyobb erővel leendő alakítása a füzes csatornáknak állandó hidakkal leendő ellátása tárgyában. 4. Lippich Gusztáv kérvénye az újvárosi lejtmerési adatok kiadása, iránt. 5. A nagyméltóságú m. kir. Földművelésügyi miniszter 5905/891. sz. rendelete az 1891. évi költségvetés végleges jóváhagyásáról. 5. U. a 8945/892. sz. a. az 1892. évi költségvetés jóváhagyásáról. — ezzel együttesen jelentés a kivetések foganatosítása, s egy némely új ártér s vonatkozó alapilletékeinek leírásáról. 7. Özv. Balogh Máténé kérvénye nyugdíjának megállapítása iránt. 8. A Sebes-Kőrösi társulat indítványa a Tiszavölgyi társulat kebelében egy műszaki tanács alakítása tárgyában. 9. Szabolcs megye főispánjának újabb megkeresése a T.-Eszlár—Ófalui körgát fenntartási költségeinek megváltása iránt. 10. Igazgató jelentése a kisajátítási ügyekről s N. Veres István dorogmai lakos kérvényének miként lett elintézéséről. 11. Igazgató jelentése a demarcationális ügybeni tárgyalásokról. 12. T. igazgató jelentése a folyóügyekről. E gyűlésekre a társulat elnöke gróf Desseffy Aurél lapunk útján is meghívja az érdekeltséget.

x **Med. univ.** Dr. Sichermann Adolf testgyógyászati és masszázsrendelése. Debreczen. Nagyj utca. Gyógygymnastika, elferdült gerincoszlopa, vérszegény, rossz szul fejlett leányoknál d. u. 5—6-ig, fiuknak 6—7-ig. masszázs rendelés, idületi lobok, r heumatismus, ideges gyomor bajok stb. d. e. 10—12-ig d. u. 3—6-ig.

— **Zóna regény.** Beszélük: Tavaszszal, mikor fecske, gólya visszatér s elvándorol a színesz, egy szép háziasszonynak nagy sóhajtozások közt fölmondták a lakást.

— Sokáig fájt a szívem megmondani, hogy örökre távozom. De a kegyetlen sors Leszkay Andrással szövetségbe, így akarták...

A háziasszony szeméből gyémántszemek peregtek alá.

— Mikor ablaka előtt elhaladtam, úgy megszoktam az ön alakját látni, lekönnyökölt az asztalra és tanult, egyre tanult. Most már megmondom, hogy az egész ház bámulta önt, én is...

— Oh, tudom. Eppen ezért őszintén nyilatkozom: Az adóságotam még a nyáron letörlesztem.

— Oh, kérem...

Mikor a színész elutazott, a nacscsága benyitott a szobába meglepetve állott meg az éjjeli szekrény előtt. A gyertya teljes épen, de porosan nyult föl a papiros rózsza kelyhéből, melyet még a nyáron csinált a nacscsága, saját rózsás ujaival, a lakó tisztelőtére.

Ő nagysága nézte nézte, és szeme szikrájától majdhogy lobot nem vetett az a hitvány kanóc...

Az a szolid színész fél év alatt egyszer sem gyújtotta meg a gyertyáját.

A „Csokonai kör“ évi jelentése.

— Folytatás és vége. —

Az irodalmi szakosztály munkálkodásával vállaltva törekedett a közös célok elérésére a szépitési szakosztály is, melynek ügykörébe a város külső szépitése és ezzel kapcsolatos kérdések tartoznak, emélfogva a szakosztály kiválóan ezekkel foglalkozott. Előterjesztést tett a szakosztály a városi tanácshoz, hogy az egész városra kiterjedő utca-szabályozási tervet készíttessen s e cél elérésére 1000 drb arannyal jutalmazandó pályá-

zatot tüzzön ki. Létesítsenek köztetek, keretek he, üdülőhelyek és élelmi piac, az utcai házszámok rendeztessenek. E czélok költségei fedezésére 500,000 frtos alaptökéve kisajátítási alap létesítését javasolta.

E szakosztály kezdeményezésére nyert elhatározást a kör házának létesítése, mihez első alap gyanánt 1891 május 30-án a nagy erdei vigadóban nagy sikerű tavaszi mulatságot rendezett. E vigalom anyagi szép sikerén kívül, a királyi tábla és vasúti üzletvezetéség személyzetének az első alkalmat nyújtá arra, hogy Debreczen társadalmával megismerkedhessenek.

A kör ház alapjának fejlesztésére gyűjtőbizottságot alakított, mely működését, a hely megállapítása után, azonnal megkezdte.

Csokonai Vitéz Mihály születési házá, mely jelenleg a város tulajdonát képezi, 1891 nov. 17-én a város összes testületei és a városi hatóság részvétele mellett emléktáblával jelölt meg. — Ezt követően a „Bika“-szálló éttermében a felolvasó ülés után kedélyes lakomát és tánczenést rendezett.

A Csokonai-kert vasrácszatának helyreállítását, illetve kijavítását e szakosztály eszközölte ki, ezen kívül a Csokonai-szobornak díszes vasráccsal való körülvétele iránt a szükséges előmunkákat megtette s remélhető, hogy a szép szoborhoz méltó kerítés fogja azt köríteni még ez év folyamán.

Az emlék — és Csokonai-kert rendben tartását tole kitelhető anyagi áldozatokkal folyton eszközölte és eszközli sajnos azonban, hogy a 48-as honvédekkel való őrzetés nem sikerült, mert a város annak kellő rendőri védelméről ez ideig nem gondoskodott.

A hatvan-utcai temetőben levő és Csokonai Vitéz Mihály hamvai felett domboruló sírhalm kertecskéjét, melyen a vaslobort és az azt körül-vevő díszes rácsot is a kegyelet állítá, a szakosztály elnöke által gondoztatja a kör költségén. — Ez a múlt évben is teljesített.

Az emlékkert vízmedenceze czélszerű átalakítása iránt az előmunkákat megtették s az átalakítás rövid idő alatt meg történni.

A Komáromy-háznak emlék-táblával való megjelölése iránt a városi hatóságnál a szakosztály a szükséges lépéseket szintén megtette. annak beillesztése engedélyezve lévén. a beállítás eszközlése csupán idő kérdése.

Végül kiemelendő, hogy a honalapítás ezredéves jubileumának előkészítését a szakosztály szintén érdeklődése tárgyává tette s teljes erővel oda fog törekedni, hogy a város által e nagy nemzeti ünnepély méltó módon és alakban örökítsék meg.

A „Csokonai-kör“, mint egész, mindenben támogatta a szakosztályok működését s a rendelkezése alatt álló eszközökkel munkálkodott a kör anyagi és erkölcsi felvirágoztatásán.

Kiemelendőnek tartjuk a múlt év eseményei közül amaz irodalmi és művészet történeti ünnepélyt, melynek színhelyül városunk szolgált. — a mennyiben gróf Zichy Géza 25 éves írói és zeneművészi jubileumának megünneplésével éppen Debreczent szerencsésítette, a mely ünnepélyen a „Csokonai-kör“ tole várható méltósággal töltötte be Debreczen irodalmi egyesületét megillető helyet.

Körüink anyagi gyarapodása nem maradt mögötte a szellemi téren általa kifejtett működésnek. A pénztári forgalom kimutatása szerint a múlt évben 1664 frt bevétellel szemben 1591 frt 57 kr kiadás mutatkozik, — a melyből azonban a Szaboleska Mihály költeményeinek kiadására előlegezett 325 frtot bátran levonhatjuk, úgy, hogy a múlt évi pénztári kimutatást tulajdonképen 398 frt 14 kr fölösleggel tekintjük lezártnak. V a g y o n m é r l e g ü n k pedig a múlt évi 11,585 frt 66 krral szemben 12.322 forint 41 kr vagyont s így 736 frt 75 kr vagyonszaporodást mutat fel.

A kör tagjainak száma az elmúlt évben a városunkban újjabban letelepedett kiváló tényezőkkel szaporodott s 368-ról 416-ra emelkedett, kik közül 50 alapító, 366 pedig rendes tag.

Mint a „Csokonai-kör“-re városunk életében váró nagy feladatok egyik legörvendesebb, legerősebb biztosítékát kell kiemelnünk,

hogy működésünkben úgy erkölcsi, mint anyagi téren mindig a leghathatósabb támogatásra táltunk Debreczen sz. kir. város törvényhatósága részéről s bátran remélhetjük, hogy azt a nemes támogatást a jövőre is feltaláljuk mint czéljaink egyik legbiztosabb eszközét.

Végül hálás kegyelettel kell megemlékeznünk néhai Bösörmei Róza urnő 1000 frtos alapítványáról, a mi szintén egyik legkiemelkedőbb tanubizonyságul szolgál annak, mennyire átérti a debreczeni társadalom a „Csokonai kör“ hivatását. Ennek megnyugtató tudatában zárjuk be évi jelentésünket s működésünket abbau a reményben bocsátjuk a tisztelt közgyűlés elbirálása alá, hogy a társadalom részéről nélkülözhetetlen anyagi és erkölcsi támogatás a jövőben sem fog elmaradni, sőt minél nagyobb fokra való emelkedésével Debreczen nagyságával azonos czéljaink elérését is mindinkább lehetővé fogja tenni!

Kelt Debreczenben, 1892. ápril hó 21-én tartott választmányi ülésből.

Vértési Arnold,
elnök.

Dr. Bakonyi Samu
főtítkár.

Reklám a sirig.

Írta: Bede Jób.

Ella, az országos hírű szép asszony a nagy színésznő meghalt. Nem mosolyog, nem nevet, nem beszél, nem sir, nem lelkesít, nem csábít többé. A csillag szempár, édes ajak, gömbölyű vállak — föld. A halál valamennyi udvarlónál nagyobb eredményt ért el, egyedül uralkodik most fölötté. Örökre... A halál is tud ám csábítani, ragyogó ígéretekkel, tündérmesékkel, országokat kínálhat, örök ifjúságot, hódolók seregét. De tud parancsolni is a halál. Megtilthatja a földi gyönyörűségek folytatását egy szóval, egy intéssel és elhallgat reá a követelő ajak, elnémul a kívánság.

Ella fölött is győzedelmeskedett.

Most nagy ravatal az egész ház. A tágas emelet néma. A földszinten két terem gyászfatyolal vonva be. A belső teremben pihen Ella. Szokatlan módra ékszerük hevernek dus tömegben a koporsó mellett és az egész terem csupa drágaságokkal van telve. A szinpad mama és a jóakaró barátok összehalmozta ide mindent. A miről azt hitték, hogy kedves volt valaha a szép asszonynak, Dicsőségének muló tanuságjeleit, több kilónyi szallagot a koszorúkról, bokrétaokról összehordtak, minden szallagon az ő neve kényeztető jezőkkel és hódoló igékkel. Aztán a friss koszorúk, a gyászoló barátok kegyeletének áldozásai, alig férnek a koporsó mellett, az álványokon és a falakon.

Nagy, drága tartókban viaszgyertyák égnek, szomorú lánggal lobogván. Kivülről néha széláram jön, mely meglöbögatja a lángot és a halvány árnyékokat megrezenti. Várják a papot a tömjénnel, hadd bucsuztassa és lássa el szent kívánságával:

„Requiem aeternam dona ei Domine.“

Mint a hogy minden hívőt megáld.

Megáld és megszentel minden hívőt, a ki megvált a földi világtól.

De vajjon elég-e Ellát így közönségesen, hétköznapiasan elköltöztetni ebből a pompás, meleg lakásból, színes szép világából, hol annyi gyönyörűség és csupa gyönyörűség volt az ő része? Elég-e ha fölötté is csupán azt az imát mondják el, a mit minden katolikus halandó fölött elzengenek egyszer, ha akárcsak egy kömives napszámosnak a felesége, kinek az élet-története ennyi: „Minthogy meghalt, tehát élt is.“ A tömjénillat sem új előtte, kábitóbb és és kellemesebb tömjénhez szokott, papi unalmas kántálást is hallott elégszer, például a szinpadon. Így elbucsuztatni Ellát — valóságos kegyetlenség.

A temetőben majd megáll egy gyülekezet levett kalappal a sir mellett és a színház leg-ekesebb szólásu művésze majd szónokolni fog:

— „Barátaim! álljunk meg e sirnál. Kire most hant borul...“

De ez a szónoklat már nem Ellának szól, a kit nem láthatunk, nem, csak a koporsó-földnek.

Itt kellene emlékeznünk meg róla a ravatal mellett. Itt halavány szép arcát még látjuk; még látjuk fehér homlokát, dus haját.

Mintha mind kérnének, hogy ne bocsássuk el hideg szertartással. Valami újat, valami meglepőt kell rendezni a temetésére, a miről később is beszélhessenek az emberek, irhasanak az újságok.

Hisz legnagyobb gyönyörűsége egész életében az volt, ha beszélhetek és irhattak róla. Bármit, bármily különlegest, meglepőt, csak folyvást felszinen, folyvást érdekesnek, eredetinek maradni! — ez volt főelve!

És ez elvet művészettel érvényesítette. Udvarlok egész serege rajongta körül. Egykori férje, a legszenzációsabb öngyilkosság által halt meg és érdekesebb asszony nem volt azután sem más, mint Ella, a szép művésznő. Még a kereskedősegek is részvénytársasággá alakultak egy időben, csakhogy két hónapig minden fölléptekor koszorúval lephessék meg. A lapok hasábotat szenteltek dicsőítésének és pikáns történeteinek; a szinpadon mindenik szereplése esemény volt.

Aztán mennyi képtelen történet kelt szárnyra az udvarlóról, rövid multjáról és jövődjéről. Gimnasiunai deákok, fiatal egyetemi hallgatók az ő nevét susogták álmaikban, nős emberek miatta váltak el feleségeiktől. A kit vele láttak egyszer-kétszer, már híres és irigyelt ember volt.

Talán a miatt jöttek el most a temetésére is olyan sokan, hogy a tudatlan világ azt higgye minden egyes résztvevőről, hogy összeköttetésben volt vele. Ő most nem szólhat, nem mosolyoghat, nem bizonyíthat és nem czáfolhat.

Ah! kegyetlen halál te, a ki nem enged, hogy a bucsu impozáns volta felett örömet fejezz ki, megköszönje; vagy nyilatkozzék, melyek a hiányok és rendelkezések.

Azután meg olyan szomorú elgondolni, hogy holnap őt már nem látjuk többé Holnaptól kezdve a sinlap már nem hirdeti, hogy: „Ella asszony fölléptével“. Nem ismertetik új szerepeinek, új toilettejeinek szépségeit. Nem írják, hogy e szerepben most először, vagy e darabban most utolszor lép föl.

Milyen kegyetlen dolog az is, hogy a ki megszokta, hogy falragaszokon öles betűkkel hirdessék a nevét, ma végső bucsuzásakor nélkülözi a falragaszt, ma sehoh az utcákon nem látható az ő neve, mintha vele ma semmi se őrteának.

A teremben már nehéz a levegő a sok virágillat miatt.

Végre a pap megkezdte, monoton imádkozván, a szertartást. A kántor rekedten dunnyog utána.

Könnyes szemet nem lehet látni. Hanem mindennek az arca csupa érdeklődés. Mint a hogy megszokták bámulni a szép asszony művésznőt, azzal a feszült figyelemmel nézték most is, hisz ma „utolszór látható.“

Utolszór látható, mig rákapcsolják az érzekoporsó nehéz födelét egy két percz múlva, s aztán senkinek többé sohasem.

Az utcán is nagy a kíváncsi publikum. Tarka, vidám sereg várja, a mig lehozzák a halottat. A járókelők megállanak. Egy kis időt nem sajnálnak, hogy lássák a temetést. Ha a halottat nem is, de legalább a koporsót, a melyikben ma utolszór látható volt.

Most szemben a kapuval egy hordár áll meg. Nagy, színes plakátot czipel hatalmas táblán. Megáll és egykedvűen vár ő is. Neki különben kötelessége oda állani, a hol tömeg van, hogy lássák a hirdetését.

És egyszerre az egész közönség a hordár felé fordul. Mert a tábla felső széléről fél méteres vörös betűkkel e szavak virítanak alá:

MA UTÓLSZÓR LÁTHATÓ!

Alább apróbb betűkkel, talán valami panorámát, muzeumot, állatseregletet, vagy ki tudja, mit hirdetnek, de a közönséget, aki annyira megszokta a szép asszony reklámjait, egy perczig a vízió tartja fogva hogy alantabb a plakátokon most is a híres Ella neve van, ki e pillanatban csakugyan — „utolszór látható!“

Kardos László

Czepléd utca.

Legnagyobb választék
szintartó nőruha szövetekben,
ugymint:

belföldi és angol zefirek,
szerbvásznak,
ajouroz szebbnél szebb
Nyári ruhaszövetek,
szines piquettek.

Árverési hirdetés

Stern Albert csódtömegéből még
elárusítatlanul maradt bolti áruk, vala-
mint egy értékes és

teljes bolti felszerelés

e hó 27-én délelőtt 10 órakor.

Hatvan-utca 1099. sz. a. háznál levő
bolthelyiségben nyilvános árverésen el-
adatik.

Debreczenben, 1892. április 25-én.

Mészáros József.
csódtömeggondnok.

Üzlet átalakítás miatt

MINDEN CZIKK

mélyen

leszállított áron
árusítatik.

Kunz József és Tsa.

Debreczenben, kistempzárólm-ba.

3172.

1892.

Arverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa ré-
széről közhírré tétetik, miszerint a vá-
ros tulajdonait képező következő föl-
dek u. m.

1. a 837 kat. holdat és 1343 □
ölet tevő Guti telek a f. 1892 évi okt.
1-től 6 évre.

2. az 537 és $\frac{10}{16}$ hold területű
sámsomi majorsági föld f. 1892 évi no-
vember 1-től 6 évre.

3. az 568 hold és 515 □ öl terüle-
tű sámsoni ligeti föld f. 1892 évi No-
vember 1-től 6 évre.

4. a 361. hold és 468 □ öl terüle-
tű pallagi IV-tag föld a jövő 1893. évi
október egytől 7 évre.

5. a 285 hold és 1145 □ öl terüle-
tű pallagi V tag föld f. 1892 évi októ-
ber 1-től 10 évre.

6. a 349 hold és 266 □ öl terüle-
tű pallagi VI tag föld jövő 1893 évi
október 1-től 11 évre. — és végre

7. a 429 hold és 1538. □ öl terüle-
tű pallagi VII tag föld szintén jövő
1893-ik évi október 1-től 11 évre, avagy
ha valaki az együtt 1425 kat. hold és
217 □ öl területű mind a négy pallagi
tagot együttesen lenne hajlandó kibérel-
ni, az esetben az V. tag föld f. 1892
évi október 1-től 11 évre, a többi palla-
gi tag földek pedig jövő 1893 évi októ-
ber 1-től 10 évre, s mindenik tagföld az
1903 évi Október 1-ig terjedő időre, a
városház nagytermében f. 1892 évi Má-
jus hó 11-ik napján d. e. 9 órakor tar-
tandó nyilvános árverésen a városi szám-
vevő hivatalban megtekinthető feltételek
mellett haszon bérbe fognak adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal ér-
tesíttetnek, hogy a feltételekben látható
kikiáltási árak 10% százalékat bánat-
pénzül az árvereltető küldöttség kezéhez
készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1892 ápril hó 21.

A városi tanács.

HELYISÉG

változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség
becses tudomására hozni, miszerint

f. évi Május hó 1-től

„Közvetítő és tudakozó irodámát”

ugyancsak Széchenyi illetve Kis-Ujtelek
1762. sz. alá, közvetlen

a kir. táblai helyiség szomszédságába
helyezem át,

a hol már Cégeim előre is jeleznek.

Miután üzletem 16 évi fennállása óta
tanúsított szives pártfogásáért, ugy a
helybeli mint a vidéki n. é. közönség-
nek háls köszönetemet nyilvánítom,
ígérem továbbra is solid és pontos eljá-
rássomat, becses pártfogásukat ezutánra
is kikérve maradok

Debreczen, 1892. ápril hó.

teljes tisztelettel

Sinay Sámuel

közvetítő intézet tulajdonos.

A 104 év óta jó hírnévben részesülő, a
hálaíratok ezrével kitűnőnek elismert, a
vukovári „Zum gold Stern“ címzett
gyógyszertár **Kirchbaum F.**

A R C Z - P O M Á D É J A

nagyon jó hatása. a „Goldstern-Seife”
nak nevezett szappannal használva az
arcnak mindenféle bajaiban, mint: szep-
lők, májfoltok, pörsekenések, arcvörösség,
valamint az arc és kezeken mutatkozó
minden tisztátalanságnál. — Továbbá az
ugynevezett „Goldstern-Poudre”, mely
ártalmatlanságáért való kezeskedés mel-
lett kellőleg felrakva, tökéletesen látha-
lan, a bőrnek gyöngéd üde színezetet
kölesőöz; a „Goldstern-Crème” a bőr
érdessége, darabossága ellen; a „Gold-
stern-Haarwasser” a haj kihullása, —
a korpaképződés ellen és a hajtalaj erős-
bitésére.

Vidéki megrendelések pontosan eszkö-
zöltetnek. 1 frton alul nem küldetik. —
Ara: egy köcsög pomádé, szappan és
Goldstern-Cream, egyenként 50 kr., a
poudre 1 frt 50 kr., a hajviz 1 frt 20
kr. Minthogy a pomádénak sok utánzása
van, határozottan csak „Kirchbaum F.”
arcz-pomádéját, a vukovári (Slavonia)
„Arany csillag”-hoz címzett gyógyszer-
tárból keil kérni.

Női ruhaszövetek, Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir, Atlas-Satin.

Vásznak. Kész fehérneműek.

Szőnyegek, függönyök,

Ágy és asztalterítők,

Szabó Lajos fiai cégénél.

Leszállított áruk az egész idény alatt.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

egkötőbb mázó-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára frt. 1.35

1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög

ára 60 kr., mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál.

Férfi Chiffon ingek,

a hirneves Schroll-féle Chiffonból,

1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60

Galérok, kézelők, nyakkendők,

Harisnyák Kesztyűk.

Napernyők. esernyők.

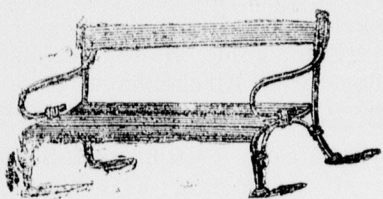
Kész mosó gyermek ruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot Peruvien és Doskin.

Szabó Lajos fia

özegnél.

Valódi francia és angol szerszámok

minden iparághoz minden darab mellett jótállás.

Épület vasalások és kátrány terő lemezek.

Rudvasa, lemezek, **vastartányok**, legfinomabb öntöző acélok és fémek.

Gazdasági, kerti, házi és konyha felszerelések.

Kerti lóczák és vasbutorok, árnyékszék clostetok és vizvetetési kagylók.

Agyag és vaskályhák konyhák.

Tizedes és egyensúly mérlegek legjobb minőségben.

Peronospora szőlőpenészgomba fecskendőgépek

legjobb rendszer (részlejtetésre is).

Tűz és betörés elleni pénzszekrények.

Kirakat-ajtóacélredőnyök

Legolcsóbb beszerzési forrás

(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYÜLA

előbb TÓTH LAJOS és TARSÁ, vas-nygykereskedés
DEBRECZEN, VÁROSHÁZABAN.

(Pen-sz peronospora) fecskendő.

